N°. 151. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk NIEUWS-BLAD,

Woensdag 27 Junij

Frankrijk.

PARIJS, den 24sten Junij.

Gisteren werd het gerucht verbreid, dat het ministerie eene bijzondere reden had gehad, om de kamer der pairs onverwachts met het onderzoek van een misdrijf op de drukpers te belasten. Deze reden zou in niets anders gelegen zijn dan, in de meerdere sterkking die het bestuur bij de kamer meende opgemerkt te hebben, om aan het ontwerp op de rente-vermindering, zoo als het de afgevaardigden aangenomen hebben, derzelver goedkeuring te onttrekken. Men zou uit dien hoofde met dit staatkundig proces voor den dag gekomen, ten einde de ongelegenheid van het tegenwoordig tijdstip als met eene daad te toonen. Ieder, die een weinig met de zaken bekend is, gevoelt intusschen dat dergelijke motieven weinig uitwerking in de tegenwoordige tijdsomstandigheden kunnen hebben; dat de kamer der pairs zich door dezelve wel niet zal laten afschrikken, zoo dat men betwijfelen mag of het ministerie door dergelijke bedoelingen wel, is geleid geworden. De tegenstanders der reductie blijven voor het overige [illegible] voor den uitslag der stemming bevreesd. De algemeene discussie is gisteren gesloten, zonder dat dezelve veel nieuw licht over de kwestie, die overigens in de andere kamer reeds uitgeput was, heeft verbreid; alleen hebben de doorwerkte redevoeringen van de heeren *d'Argout* en *Humann* voor de reductie, nog al indruk op de kamer gemaakt. Men verwacht als nu het overzigt der discussie van den rapporteur, den graaf *Roy*, waarna het lot van dit veelbesproken ontwerp zal beslist worden. De voorstanders der reductie rekenen er op, om in eene volgende zitting dezelfde kwestie op nieuw ter spraak te brengen, tot eindelijk de pairs den maatregel niet langer durven tegenhouden.

— De luitenant *Laity* is reeds eenige malen voor den regter van instructie gehoord geworden. Sommige bladen der hoofdstad spreken heden van nieuwe huiszoekingen door de policie gedaan, die in verband zouden staan tot het thans hangend proces. Dezelfde agenten hadden onder anderen eene huiszoeking gedaan bij den markies [illegible], een meer dan tachtigjarig grijsaard. Volgens hetzelfde blad heeft [illegible] dit vermeldt, had men in de kamer der pairs vernomen [illegible] den luitenant *Laity* vergunning tot de mededeeling [illegible] *Louis* had gegeven, en [illegible] zelf een mandaat van compaaritie voor het hof der pairs gekregen had. Voorts verneemt men, dat ten gevolge van [illegible] van *Laity*, eene nieuwe diplomatieke nota naar Zwitserland is afgezonden, om de uitdrijving uit Zwitserland van prins *Louis Bonaparte* te vorderen.

Een der bladen deed gisteren het verwijt aan het ministerie, dat het thans nog van de buitengewone wetten van September gebruik maakte, schoon een der ministers in de kamer verklaard had, dat zulks niet meer zoude plaats hebben. Het ministerieel blad *la Charte* heeft vermeend zulks onmiddellijk te moeten tegenspreken, zeggende dat het kabinet nimmer zoodanige verklaring gedaan of verbindtenis aangegaan had; de wetten van September behoorden tot de staatkundige wetten des lands, die het gouvernement niet als afgeschaft vermogt te beschouwen, en welke het zijn pligt was toe te passen, zoodra het zulks noodzakelijk geloofde.

— De Prins *van Joinville* wordt thans binnen weinige dagen van zijnen zeetogt te Brest terugverwacht. Het stedelijk bestuur van Brest heeft aangekondigd, dat de jonge Prins aldaar eenige dagen vertoeven zal, en heeft besloten hem op eene luisterrijke wijs, met bals, illuminatie en vuurwerk, te ontvangen.

— Een der aan het bestuur toegedane bladen spreekt wederom van pogingen, die nu reeds zouden gedaan worden door de oppositie, om den heer *Odillon Barrot* in de volgende zitting tot het presidentschap van de kamer der gedeputeerden te brengen, en waartoe, hetgeen zich naauwlijks gelooven laat, de doctrinairen zelfs de hand zouden leenen. Het is intusschen meer dan waarschijnlijk, dat de heer *Dupin*, die thans bij het bestuur bijzonder in gunst is, even als te voren het presidentschap zal blijven bekleeden.

— Door den heer *de Remusat* is dezer dagen een uitgewerkt rapport over het voorstel van den heer *Passy*, betrekkelijk het lot der slaven in de fransche kolonien, opgemaakt. Uit hetzelve blijkt dat het getal slaven in de vijf fransche kolonien, waar dezelve nog gevonden worden 258,936 bedraagt, terwijl het getal vrijen, blanken en kleurlingen slechts 113,961 beloopt. De gesteldheid der slaven is thans overal gelijk; de handel in dezelven werd door de behoefte om het land bebouwd te krijgen, geboren, en de eerste wetten over den slavenhandel dagteekenen van 1685. In 1830 werd de [illegible] gewijzigd en door een aantal ordonnantien op nieuw geregeld. De slaaf werd daarbij beschouwd als een voorwerp aan de plantaadje behoorende; met opzigt der regtspleging echter, stond hij onder het gewone regt, met uitzondering van het geval van desertie en wegloping; in sommige kolonien had de slaaf vrijheid, even als in eenige streken van Rusland de boeren, enkele dagen voor zichzelven te werken; hij mogt ook goederen bezitten, waarvan de eigendom op zijne kinderen overging, enz. De commissie nu stelt voor, dat de staat de kosten voor de vrijstelling der slaven op zich neemt; dat er tot dat einde de nondige sommen op het budget van marine en kolonien gebragt worden; dat voorts, binnen een tijdstip van acht maanden, de huwelijken der vrijgestelden bij eene koninklijke ordonnantie geregeld worden; dat de gevallen, waarin de slaaf zich vrij kan koopen bepaald worden; dat er een toezigt over de gestelde bepalingen omtrent de slaven, in de kolonien gevestigd worde en er jaarlijks verslag worde gedaan aan de kamers over de ten uitvoerlegging der thans voorgestelde wet. Het rapport van den heer *Remusat* met de voorgestelde bepalingen is dit jaar niet door de kamer kunnen behandeld worden; men hoopt nu dat hetzelve in de volgende zitting tot grondslag eener wet zal gelegd worden, waarbij de eindelijke geheele vrijstelling der slaven als beginsel wordt op het oog gehouden.

— Volgens de jongste tijdingen die men hier uit Amerika heeft ontvangen, is er nog geene verandering in den staat der blokkade van de Mexicaansche havens voorgevallen; alleen heeft men vernomen, dat het Mexicaansch gouvernement een besluit genomen heeft, dat alle fransche schepen, die in de havens der republiek kwamen, in beslag genomen en ten dienste van het gouvernement zouden gebruikt worden en voorts alle fransche producten, van de Atlantische zee komende negentig dagen, en van de golf van Mexico, twintig dagen na dagteekening van het besluit, zouden verbeurd worden verklaard.

— Men wil, dat de vergunning welke door het pruissisch gouvernement aan den heer *Nouguier*, voormalig redacteur van het dagblad *la Paix*, was gegeven, om een dagblad in het fransch te Aken uit te geven, weder ingetrokken is geworden.

— Uit Spanje worden geen nadere tijdingen medegedeeld.

— Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fonds-notering.

Duitschland.

FRANKFORT, den 23sten Junij.

Z. M. de keizer van Rusland heeft werkelijk des avonds van den 19den Stockholm weder verlaten en is met zijne beide jongere zonen aan boord der stoomboot met welke hij gekomen was, naar St. Petersburg vertrokken.

— Den 16den des avonds is de koning van Hanover op zijne rondreise door het koningrijk in zijne residentie teruggekomen, en heeft den volgenden ochtend vroeg zijne reize verder voortgezet.

— Op het vernemen dat de Schwijzer Regering eene kantons-vergadering tegen den 17den dezer had uitgeschreven, zijn de beide eedgenootschappelijke commissarissen op nieuw derwaarts gezonden, en is tevens, door het voorzittend kanton Lucern, eene circulaire aan de kantons-besturen afgezonden, waarin het verlangen geuit wordt dat zich de inwoners van Schwijz, tot na de uitspraak van den landdag, van alle stappen onthouden, welke alleen zouden kunnen strekken om de zaken nog meer te verwarren. — In weerwil van dit besluit, is de kantons-vergadering den 17 dezer gehouden, en schijnt rustig te zijn afgeloopen, ofschoon er, na den afloop, weder vecht-partijen hebben plaats gehad.

— Volgens een bijzonder schrijven uit Weenen aan een zuid-duitsch dagblad, werd Z. K. H. de Prins *van Oranje* binnen kort te Weenen verwacht; en waren voor Hoogstdezelve reeds vertrekken in het hotel » *den Roomschen Keizer*" gehuurd geworden.

De jaarlijksche in de oostenrijksche staten plaats hebbende militaire manoeuvers, waren alle uitgesteld tot de komst van den russischen grootvorst troonsopvolger, en zouden alsdan op eene grootere schaal dan gewoonlijk uitgevoerd worden. — Aan de [illegible] toebereidselen werd te Weenen druk gearbeid.

— Men schrijft uit Napels, dat de koning, den 11den in zijne hoofdstad was teruggekeerd. Het doel zijner onverwachte [illegible] blijkt geweest te zijn, om zijne op de Sicilianasche kust liggende vloot; die even als het engelsch eskader van den admiraal *Stopford* zeven zeilen sterk is (drie fregatten, twee korvetten en twee [illegible]) bevel te geven om ter reede van Napels ten anker te komen, ten einde aan zijne residentie een schouwspel te geven, dat het in lange jaren niet genoten had, van namelijk zulk eene aanzienlijke vereeniging van oorlogsvaartuigen op derzelver reede te zien. — [illegible] den vorigen nacht en gedurende den ganschen ochtend van den 12den, had er te Napels een hevige storm gewoed, aanhoudend [illegible]

vergezeld; hierdoor was de dampkring zoo verkoeld, dat de opening van het zeebad-saizoen nog weder verschoven had moeten worden.

Nederlanden.

Breda, den 26sten Junij.

Dezer dagen is door Z. M. bepaald, dat de kaders der geneeskundige dienst van de koloniale land- en zeemagt, welke tot dus verre afzonderlijk bestonden, vereenigd en mitsdien gezamenlijk beschouwd zullen worden, één kader uit te maken, uit hetwelk in de geneeskundige behoefte der beide diensten moet voorzien worden.

— Bij koninklijke besluiten van den 4den dezer (staatsbladen n°. 16 en 17) zijn wederom twee onlangs tot stand gebragte naamlooze maatschappijen bekrachtigd en de tusschen de deelgenooten derzelven aangegane akten van overeenkomst goedgekeurd. Eene dier maatschappijen, onder de benaming van *de Maatschappij voor Brand- en Zeegevaar*, te Rotterdam gevestigd, is aangegaan voor den tijd van 25 jaren, met bepaling evenwel dat zij bij een verlies van 20 pCt. van het maatschappelijk kapitaal zal moeten ontbonden worden, behoudens wederaanvulling van hetzelve of voortzetting met het verminderde kapitaal. Ofschoon het doel derzelve is om tegen zee- en brandgevaar te verzekeren, zal zij voorloopig alleen guaranderen tegen zeegevaar en wel niet hooger dan ten bedrage van *f* 10,000 per bodem aan het grootste charter, terwijl eventueel, wanneer tot verzekering tegen brandgevaar wordt besloten, het *maximum* van iederen brandpost bepaald is op *f* 25 000. Het kapitaal der maatschappij is vastgesteld op *f* 500,000, in honderd gelijke aandeelen verdeeld, welke alle reeds zijn geplaatst en waarop bij voorraad tien ten honderd zal worden gestort. Het bedrag der reserve-kas is weder op 10 pCt. van het ingeschreven kapitaal bepaald. Het bestuur dezer maatschappij is opgedragen aan de heeren *D. Twiss*, *M. Plemp*, *P. J. van Zwijndrecht* en *P. H. Tromp*, als commissarissen en *F. H. Nortier*, als directeur.

De andere maatschappij, welke te Katwijk, onder de benaming van de *Katwijksche Maatschappij tot uitoefening van kust- en steurharingvisscherij, te Katwijk*, is opgerigt, is voor den tijd van 20 jaren aangegaan, doch zal moeten ontbonden worden bij een verlies van 60 pCt. van het maatschappelijk kapitaal, ten ware deelhebberen het verloren gedeelte weder mogten aanvullen, of zonder dit, wilden voortwerken; altijd onder voorbehoud van 's konings goedkeuring. Het kapitaal is bepaald op *f* 120,000, verdeeld in 240 aandeelen, die alle reeds geplaatst zijn. Het doel der maatschappij is hoofdzakelijk het aanbouwen en uitrusten van pinken of bomschuiten voor de genoemde visscherij, en het eventueel inmaken van zoutevisch. Op ieder aandeel zal aanvankelijk 10 pCt. moeten worden gestort; het reserve-fonds is op de helft van het kapitaal bepaald. Bestuurders dezer maatschappij zijn mr. *N. van Beefting*, *F. B. Meeburg*, *J. Cavaux*, mr. *G. A. S. Huijgens* en *A. Libreeht Louwijn*, als commissarissen en de heer *Dirk Taal*, te Katwijk, als directeur.

— Naar men verneemt heeft het Zr. M. dezer dagen behaagd aan den heer *A. Scheerboom*, te Amsterdam, een octrooi voor den tijd van 15 jaren te verleenen, op de uitvinding van eenen toestel om bij heet of drukkend weder, of bij eenen onzuiveren dampkring, in paleizen, kasernen, bureaux, hospitalen, ook in bijzondere woningen, op schepen en in gevangenissen, de temperatuur te verkoelen, en de lucht te zuiveren en te veraangenamen.

— Den heeren gouverneurs is te kennen gegeven, dat bij verkeerde tenaamstelling in de kadastrale registers, wanneer de vertooning van titels van eigendom mogt ontbreken en partijen zich onttrekken in dat geval eene verklaring tot verbetering af te leggen, hierin zal kunnen worden voorzien door eene bloote opgave van de bestaande misstelling, over te leggen door het plaatselijk bestuur aan den gouverneur, terwijl, wanneer ook van deze zijde bezwaren mogten bestaan, de gouverneur het bewerkstelligen der verbetering aan den betrokken bewaarder van het kadaster kan bevelen, nadat door hem het werkelijk bestaan van den misslag zal zijn ontdekt.

— De legerafdeeling welke in de eerste dagen der volgende maand het kamp bij Reijen zal betrekken, zal zijn zamengesteld als volgt:

Bevelhebber: generaal-majoor *de Favauge*; 1ste brigade: generaal-majoor *van Stirum*; voorts bestaande uit het 1e, 2e en 3de bataillon der 7de afdeeling infanterie en het 1e, 2e en 3de bat. der 10de afd. infanterie. — 2de brigade: generaal-majoor *de Hart*, en bestaande uit: 1e en 2e bat. der 2de afd. inf., 1e en 2e bat. der 18de afd. inf. en 1e en 2e bat. der 17de afd. infanterie.

In de eerste dagen der maand Augustus zullen deze troepen door eene andere legerafdeeling vervangen worden, welke gekommandeerd zal worden door Z. Exc. den luitenant-generaal baron *van Geen* en bestaan zal: 1ste brigade: generaal-majoor, Z. K. H. de Erfprins *van Oranje*; 1e bat. jagers, 1e en 2e bat. der afd. grenadiers, 1e, 2e en 3e bat. der 8ste afd. infanterie. — 2de brigade: generaal-majoor *Kierek*, 2de bat. jagers; 1e, 2e en 3e bat. der 5de afd. inf. en het 2e en 3e bataillon der 9de afdeeling infanterie.

— Het Amsterdamsch *Handelsblad* zegt een berigt uit Frankfort ontvangen te hebben, van den 22sten gedagteekend, volgens welk het door het 's Gravenhaagsche kabinet aan de Bondsvergadering *gedane nadere voorstel* omtrent het afstaan aan Belgie van dat gedeelte van het groothertogdom Luxemburg hetwelk bij de 24 artikelen aan dat land is toegekend, met algemeene stemmen door die vergadering zou zijn *aangenomen*, en »het eenige struikelblok dat nog aan de teekening van het tractaat in den weg stond alzoo opgeruimd zijnde, thans *waarschijnlijk* alles tusschen de Londensche conferentie en de Nederlandsche regering binnen korten tijd afgedaan zou worden.”

— Zaturdag ll. zijn van Rotterdam naar Londen vertrokken, aan boord der stoomboot *Giraffe*, de prins *van Furstenberg*, behuwdbroeder van Z. D. den groothertog van Baden en de graaf *van Neipperg*.

— Den 21sten dezer heeft te Alkmaar plaats gehad de feestelijke vereeniging der beide in de provincie Holland bestaande boogschuttersgezelschappen, namelijk van den voetboog van *St. Joris* te Noordwijk-binnen (Zuid-Holland) en der handboogschutters van *St. Sebastiaan* te Alkmaar. Door den heer *C. de Bruin*, lid der eerstgenoemde societeit werd de zilveren eere-prijs behaald en dezelve plegtstatig aan hem uitgereikt, waarna, even als bij den optogt naar het terrein, een rondgang, door muzijk begeleid, plaats vond. Het feest dezer aloude stichting werd besloten met een smakelijk ingerigt collation.

De brusselsche *Independant* vermeldt, dat de nieuwe 3 pCt. leening van 37 millioen met het huis *Rothschild* gesloten, tegen 75⅛ is aangegaan, zonder aftrek evenwel van de gewone commissie-gelden. De beide heeren *Rothschild* hebben Brussel weder verlaten, na alvorens eene som van acht millioen franken op voorschot te hebben gestort, om alzoo van de hun bij het kontrakt toegekende voordeelen der escompte te kunnen gebruik maken.

— Nadere berigten omtrent het ongeluk in de mijn de *l'Espérance* te Seraing, vermelden, dat op het oogenblik van de losbarsting 99 werklieden zich in de mijn bevonden. Zesenvijftig derzelve hebben het leven er bij verloren en 9 anderen min of meer zwaar gekwetst geworden. In de mijn zijn de werken onbeschadigd gebleven, zoodat, volgens de laatste berigten, de arbeid reeds wederom hervat was.

— De gezant te Londen, *van de Weyer*, is ll. Zondag, aan boord der stoomboot *Antwerpen*, van Antwerpen derwaarts teruggekeerd. Op dezelfde boot bevonden zich de Brasiliaansche gezant, markies *Lisboa*, de eerste secretaris der britsche marine, de heer *Wood*, de baron *van Zuylen*, enz.

Uit de Londensche tijdingen tot Maandag verneemt men dat door het britsche ministerie van buitenlandsche zaken officieel is bekend gemaakt eene aan hetzelve door het fransch kabinet nader toegezonden verklaring wegens het blokkeren door fransche schepen van de havens van Buenos-Ayres en der geheele Argentijnsche republiek, waaruit blijkt dat zich die blokkade, na den 10den Mei, zou uitstrekken tot alle schepen zonder onderscheid zoo in- als uitgaande, alleen uitgezonderd de paketten, welke de brievenmalen van Rio-Janeiro naar Buenos-Ayres, en omgekeerd, overbrengen, mits onder stellige verklaring der kapiteins dat zich geene aan belastingen onderhevige koopwaren aan hun boord bevinden.

— Van de Kaap de Goede Hoop had men te Londen het berigt ontvangen, dat de uitgeweken pachters of zoogenaamde boeren, een inval op het gebied van den Kaffer-koning *Dingaan* gedaan en een vijfhonderdtal vrouwen met zich naar hunne haardsteden gevoerd hadden.

AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders der Stad *Breda*, zullen op Maandag den 16. Julij 1838, des middags ten *twaalf* ure, ten Stadhuize aldaar, aan de minstdoenden, volgens in te leveren *gezegelde* Biljetten van inschrijving, in het openbaar en afzonderlijk

AANBESTEDEN:

1°. Het doen van VERNIEUWINGEN en HERSTELLINGEN aan eenige STADS-GEBOUWEN, en

2°. Het VERNIEUWEN der RIVIER-VISCHMARKT.

De Bestekken en Konditiën van Aanbesteding liggen dagelijks, uitgenomen op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren ter lezing op Stads-Secretarij, alwaar ook de Teekeningen voorhanden zijn, en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads-Architect A. J. P. Cuypers, door wien, drie dagen vóór de Aanbesteding, aanwijzing in loco zal gedaan worden.

Breda, den 18. Junij 1838.

Ter Ordonnantie van Burgemeester en Wethouders voornoemd,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIKES.

BIJ TOEVAL TE KOOP.

Vijf LANGE HONDEN, waaronder *een par fonce gedresseerde* BESCHUTTER; *twee* welke reeds drie Velden hebben geloopen en *twee* ruim anderhalf jaar oud. Allen van een uitmuntend Ras.

Adres bij N. VAN SIEBERGEN Jn., te *Breda*, Wijk D., N°. 187. Aanvragen *franco*.

Te Breda, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.